

Dünya miqyaslı siyasetçi, müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi, xalqçılar ve qurucusu Ümummilli Lider Heydər Əliyev titanik fəaliyyəti, qətiyyətli qərarları ilə müstəqilliyimizin formallaşmasında, ölkədə sabitliyin əldə olunmasına, həmçinin, Azərbaycanın dünya ölkələri arasında nüfuzun yüksəldilməsində müstəsna xidmətlər göstərib. Məhz buna görə də, xalqımız Ümummilli Lider Heydər Əliyevi müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı, qurucusu adlandırıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müdrikcəsinə söylədiyi "Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq" fikri Ulu Öndərin layiqli davamçısı Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin sayesinde reallığa çevrilib. Azərbaycan xalqı bu gün torpaqlarını işğaldan azad etmiş xalq ola-raq, qürürlü yaşayır. Otuz ilə yaxın bir zamanda erməni işgalində olan torpaqlarını azad edən Azərbaycan bu gün yeni bir dövrünə qədəm qoyub. Bütün dünyaya, məsafəsindən, qitesindən asılı olma-yaraq, hər bir kəs öz böyüklünü, gücünü göstərib. Əlbəttə ki, ordumuzun gücü, xalqımızın qəhrəmanlığı, xalq-iqtidar birlüyü və ən əsası da Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün dünyani təəccübənləndirən 44 günlük Vətən müharibəsində Zəfer tariximizi yazdıq.

Milli-mənəvi, mental-əxlaqi dəyərlərə malik olan Azərbaycan xalqı tarixi kimliyini əməlində, tarixi hadisələrin gedişində təsdiqləyib. Öz azadlığı, müstəqilliyi yolunda mübarizə aparan, mücadilə edən xalqımızda qəlebəyə inam sonsuz idi. Vətən yoluñda öz canından keçməyi bacaran, qanı ilə torpaq suvaran vətənpərvər oğulların ərazisi düşmən tapdağında qala bilməzdi. Xüsusiile də Böyük Sərkərdəlik, Liderlik bacarığına malik dövlət başçımızın rəhbərliyi ilə Milli Ordumuzun qəlebəsi qəçiləməz idi. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin möhkəm iradesi və böyük Sərkərdəliyi sayesində torpaqlarımız işğalçılarından azad edildi. Əlbəttə ki, Azərbaycan Ordusunun gücü dövlətin qüdrətinin nümunəsidir. Regionun hazırlıqlı Azərbaycan Ordusu en müasir tələblərə cavab verən ordudur. Bu, şübhəsiz ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan ordu quruluğu siyasetinin məntiqi nəticəsidir.

HƏRBİ XİDMƏTƏ MÜNASİBƏTDƏ YENİ BAXIŞ

Hər bir dövlətin müstəqilliyinin, suvereniliyinin əsas atributlarından biri də onun silahlı qüvvələridir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında azadlıq və müstəqillik ideyalarının tam təmin olunması namənə hazırlanmış ordu quruluğu prosesinə xüsusi önem yetirildi. Vurğulamaq yerinə düşər ki, milli ordu quruluğu sahəsində Ümummilli Lider Heydər Əliyev hələ Sovetlər dövründə müstəqil olmadığı zaman Azərbaycanın qəhrəmanlıq ənənələrinin davam etdirilməsini, zəngin hərb tarixinin canlandırmamasını, gənclərin qəhrəmanlıq ənənələri əsasında tərbiye edilməsini, görkəmlı herb xadimlərinin şərəflə yolunun davam etdirilməsini hər zaman diqqət mərkəzində saxlayırdı. Bunun nəticəsi idi ki, Sovet illərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi vaxtlar hərb xidmətə müna-sibətə yeni bir baxış formalasdırıldı.

Sovet dövründə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrə Azərbaycanda hərbi-teşkilat işlər bir neçə istiqamətdə aparılırdı. Azərbaycan gənclərinin hərb xidmətə hazırlanması, onların xüsusi ixtisaslı hərb hissələrə göndərilməsinə nail olunması məqsədi ilə ardıcıl işlər görüldü. Sovet dövründə azərbaycanlı gənclərin əksəriyyətinin arxa xidmet hərb hissələrinə göndərilməsinin əsas səbəblərindən biri ki-mi onların rus dilini zəif bilməsi göstərilirdi. Hər il Azərbaycandan təxminən 60 min gənc hərb xidmətə çağırılırdı. Lakin onların çox az hissəsi xüsusi ixtisaslar öyrədən hərb hissələrə yola salınırdı. Gənclərin böyük əksəriyyəti isə tikinti və xidmət hərb hissələri-

Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycanın ordu quruculuğu

ne göndərildi. Belə olduğu halda, Azərbaycanda gənclərin hərb xidmətə hazırlanmasına yeni tələblər irəli sürüldü. İlk növbədə, respublika məktəblərində rus dilinin tədrisi nə diqqət artırıldı, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstiituṭu nəzdində ibtidai hərbə hazırlıq müəllimləri hazırlayan fakültə açıldı və hərb vətənpərvəlik tərbiyəsi gücləndirildi. Xüsusi olaraq vurğulayaq ki, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Sovet dövründə diqqət yetirdiyi məsələlərdən biri de SSRİ Silahlı Qüvvələri tərkibində azərbaycanlı zabitlərin məsul vəzifələrə irəli çəkilməsi məsəlesi idi.

İTTİFAQ MIQYASINDA SAYILIB-SEÇİLƏN MƏKTƏBLƏR

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə Bakıda iki ali hərbə məktəb var idi. Biri Bakı Ali Ümumqoşun Kəməndirleri Məktəbi, digəri isə Bakı Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbi. Bu məktəblərin hər ikisi İttifaq miqyasında sayılıb-seçilən məktəblərden idi və təhsil almaq üçün İttifaqın en müxtəlif şəhərlərindən bu məktəbləre axışib gəldilər. Sovet dövründə milli zəmində aparılan hərbi-təşkilat işin zirvesi Azərbaycanda general Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi-internat məktəbinin açılması oldu. C.Naxçıvanski adına Hərbi Lisey Ulu Öndərin diqqət və qayğısı ilə qısa vaxt ərzində en müasir hərbi təhsil müəssisəsinə çevrildi. Neticədə ordu-da peşəkar hərbçilərin sayı da artı. Bu təhsil ocağını bitirən neçə-neçə gənc Bakının ali hərbə məktəbləri ilə yanaşı, keçmiş SSRİ-nin ali hərbə məktəblərində hərbçi peşəsinə yiyələndilər. İstəy C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin təşkil edilməsi, istərsə də Sovet dövründə azərbaycanlı gənclərin hərb işə cəlb edilməsinin hansi

tarixi əhəmiyyətə malik olduğu XX əsrin sonlarında əyani şəkildə aydın oldu.

ORDU QURUCULUĞUNDA İSLAHATLAR

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Ermenistan ilə müharibə əziziyətində idi. O zaman Azərbaycana rəhbərlik edən şəxslər Silahlı Qüvvələr yarada bilmədilər. 1991-ci il sentyabrın 5-də Müdafiə Nazirliyinin yaradılması haqqında qanunun qəbul edilməsinə baxmayaraq, o zamanki respublika rəhbərliyi bu qərarların həyata keçirilməsi üçün ciddi səy göstərmirdi. Yalnız Heydər Əliyevin 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdışı və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçiləməsi vəziyyəti kökündə deyişdi, respublikamızda ordu quruculuğu sahəsində mühüm tədbirlərin həyata keçirilməsinə güclü tekan verdi. Məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1999-cu il fevralın 20-də Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının yaradılması, 20 avqust 2001-ci ildə respublikamızda fəaliyyət göstərən hərbə məktəblərin statusunun artırmaları və nəhayət, 17 avqust 2002-ci ildə Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduun yaradılması haqqında imzaladığı fərmanlar bu istedə

əsaslı dönüş yaratdı. Bütün bunların nəticəsidir ki, hazırda Azərbaycanda güclü maddi-tədris bazasına, müasir texnologiyalara malik, yeni tədris metodları ilə fəaliyyət göstərən, uğurları ölkəmizin sərhədlərindən də uzaqlara yayılan hərbi təhsil sistemi mövcuddur.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu ordu quruculuğu siyaseti son 18 ildə Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni inkişaf mərħəlesinə qədəm qoydu, prioritət elan edilən ordu quruculuğu sayesində ərəsyə gələn nizami Azərbaycan Ordusu dövlətçiliyimizin qaranti olmaqla yanaşı, ölkəmizin dünyə miqyasında maraq və mənafeyinin, milli təhlükəsizliyinin lazımı səviyyədə qorunmasını təmin etməyə imkan yaratdı. Respublikamızda müdafiə sənayesi kompleksi-nin yaradılması, Silahlı Qüvvələrimizin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, ordu birləşmələrimizin ən yeni hərbi texnika və avadanlıqlarla təchiz edilməsi, şəxsi heyətin döyüş qabiliyyətinin və peşəkarlıq səviyyəsinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması qarşıya qoyulan vəzifələrin məzmunu ilə düzgün əlaqələndirildi, zaman və məkan amillərindən səmərəli istifadə edilməklə böyük ZƏFƏRƏ addım - addım yaxınlaşdırmaq mümkün oldu.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bu gün müasir texnika ilə təchiz edilib, Vətənin müdafiəsinə daim hazır olan yüksək nizam - intizama malik bir quruma çevrilib. Bu gün Qafqazda ən müasir ordu hesab olunan Azərbaycan Milli Ordusu Hərbi Hava və Hava Hücumundan Müdafiə, Hərbi Dəniz və Quru qoşunlarından ibaretdir. Bu qoşun növbələri potensial rəqibləri qırıcı və bombardmançı təyyarələrlə effektiv mübarizə aparmaq iqtidarındadır. MDB çərçivəsində Azərbaycan hava hücumundan müdafiə qüvvələrinə malik en güclü ölkələrdən sayılır. Bütçə vəsaiti ildən-ilə artırılan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin buna müvafiq olaraq hərbi imkanları da genişlənir. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Silahlı Qüvvələrin modernlaşdırılması, müasirləşdirilməsi, elecə də, maddi-texniki

bazarasının ən müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması sahəsində kifayət qədər əhəmiyyətli işlər reallaşdırılır. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda en güclü orduya malik ölkə statusunu daşıyır.

"QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR VƏ NİDA" HƏQİQƏTİ

Bu gün Azərbaycanda istehsal olunan bir çox hərbi məhsullar ordumuzun potensialının gücləndirilməsində əsas amillərdən biridir. Ölkəmizdə yaradılan 20-dən çox hərbi zavodda müxtəlif adda hərbi təyinatlı müxtəlif məhsullar istehsal olunur. Ölkənin yeni hərbi qüdrəti və üstünlüyü 2016-ci ilin aprel döyüslərində nümayiş etdirilmişdi. Bu hərbi

2000 hektardan çox hissəsini azad etdi. Həmcinin minlərlə hektar ərazi Azərbaycan Ordusunun tam nəzarətinə keçdi. Beləliklə, Azərbaycan Ordusu dördgündür Aprel döyüşləri ilə xalqımıza qələbə sevincini yaşıtdı.

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusunun işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək məqsədilə zəfər yürüşüne başlaması və qırx dörd gün davam edən hərbi əməliyyatlar nəticəsində Ermənistanın 30 il ərzində qurdugu silahlı qüvvələrini darmadağın edərək, qələbə qazandı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən təsdiqlənən mükəmməl hərbi strategiya və taktika döyüş meyd-

niyyəti, beynəlxalq və humanitar qanun və normalara riyət etməsi dünya hərb tarixine örnək səhifələr kimi yazılıdı. Döyük meydanda əməli təsdiqini tapan "Qarabağ Azərbaycandır və nida" həqiqəti milli birliyimizin, haqqın və ədalətin zəferi oldu. Rəşadəli Azərbaycan Ordusu düşmənin ən möhkəm

nin, bir gülə atmadan, bir şəhid vermedən Ağdam, Kəlbəcer və Laçın işğaldən azad edildi. Düşmənin illərlə yaratdığı "məglubedilməz ordu" mifi 44 gün ərzində bütün dünyyanın gözü qarşısında fiaskoya uğradı. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, O, ata vəsiyyətini, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ən böyük arzusunu - Qarabağın mənfur düşmənlərdən, işgalçı ermənilərdən azad olunmasını gerçəkləşdirdi. Azərbaycanın haqq və ədalət uğrunda apardığı Vətən mühərbiyi, onun taktika və strategiyası, istifadə edilən müasir hərbi texnologiyaları bu gün bir sıra inkişaf etmiş ölkələrdə ve beynəlxalq təşkilatlarda tanınmış hərbi ekspertlər tərəfindən müasir hərb elminin yeni səhifəsi adlandırılır. Ermənilərin qoyub qəcdəgi hərbi texnikalar, silah-sursatlar bu gün Hərbi Qənimətlər Parkında nümayiş olunur. Vətən mühərbiyəsində qazanılan ZƏFƏR bütün türk dünyasının qələbəsi olaraq dünyaya mesaj oldu.

Bu gün hərbi əməliyyatlar zamanı istənilen nöqtədə ordumuz var. Güclü ordu ilə güclü dövlət anlayışı vəhdət təşkil edir. Çünkü müstəqil dövlətin nüfuzu iqtisadi, siyasi və elmi potensial ilə yanaşı, onun malik olduğu ordusunun qüdrəti ilə de ölçülür. Azərbaycanda milli ordu quruculuğu çox çətin, mürəkkəb və ziddiyyətli mərhələlərdən keçmişdir. Bu gün artıq dünya müasir hərb sənətinə öz şərəfli imzasını atmış Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaranması bütün ömrünü xalqının xoşbəxt gələcəyi, azadlığı və müstəqilliyi

əməliyyatlar ən müasir hərbi texnika ilə təchiz edilmiş Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin döyük əməliyyatlarında real üstünlüye malik olduğunu göstərdi. Füzuli, Cəbrayıllı və Ağdere rayonlarının işğal altındaki ərazilərinin

nında Azərbaycan Ordusunun "Dəmir Yumruq" əməliyyatını sürətlə və az itki ilə həyata keçirməyə imkan verdi. Qəhrəmanlıq dastanını yazan rəşadəli Ordumuzun Vətən mühərbiyəsində nümayiş etdirdiyi hərb mədə-

istehkamlarını qəhrəmancasına darmadağın edərək, düşmən tapdağında olan ərazilərimizi, 28 il həsrət qaldığımız qədim Şuşamızı öz canı və qanı bahasına azad etdi. Həmcin-

uğrunda mübarizəyə həsr etmiş unudulmaz Heydər Əliyevin adı ilə six bağlıdır.

Zümrüd BAYRAMOVA